

Тема: Кой мислиш, че си ти? – Идентичност

За разглеждането на темата за идентичността сме създали три обособени работни раздела. Всеки от тях разглежда отделен аспект на темата, като предлага различни прозрения и предизвикателства. Предложените дейности за целия клас и по групи са вдъхновени от постоянната колекция на Дома на европейската история.

- Раздел 1**   Каква е моята идентичност?
Раздел 2   Как се формира и запазва идентичността?
Раздел 3   Ние и другите; как идентичността приобщава и изключва

Всеки раздел се състои от:

- Бележки с насоки за учителите
- Дейности
- Спомагателни визуални и текстови ресурси
- Препоръчвани онлайн ресурси

Дейностите могат да включват дискусии, водени от учителя, работа по групи, самостоятелно учене и използване на първични и вторични исторически материали като източници. Учителите могат да вземат решение кои от дейностите в клас и кои от дейностите по групи да бъдат изпълнени.

Общ преглед на темата

Преподаването на темата за идентичността е сложен и чувствителен въпрос. Ние имаме различно минало, различен житейски опит и сме израснали в културна и етническа среда, която може да е много отдалечена от хората, които ни заобикалят. Как се самоописваме и самоопределяме може да е дълбоко свързано със семейството или с връзки с околността. Хората обаче си създават идентичност и усещане за това кои са чрез по-непосредствени социални аспекти около себе си като работно място, забавления или приятели и групи, с които се идентифицират или с които прекарват време. Сред основните маркери на идентичността са етническата принадлежност, религията, сексуалната ориентация и външния вид, като всички те заслужават уважение. Кои мислим, че сме може да се промени в зависимост от различните обстоятелства и с течение на времето. Кои мислим, че сме също така може да не съвпада с това как всъщност другите хора ни възприемат! При тази тема изследваме как е възможно да се преподават идеи, свързани с идентичността, които подхождат към въпроса като използват исторически примери. Следните раздели демонстрират, че нещо като идентичността, включително националната и историческата идентичност, никога не е определено веднъж за винаги, а по-скоро е калейдоскопично по своя характер – винаги в движение.

Определения

Идентичност

„Идентичностите никога не са уеднаквени и в последните модерни времена, стават все по-фрагментарни и фрактурирани; никога не са единствени, а се мултиплицират в различни, често пресичащи се и противопоставящи се дискурси, практики и позиции. Те ... са непрекъснато в

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

процес на промяна и трансформация.“

Източник: Стюарт Хол, *Questions of Cultural Identity* („Въпроси на културна идентичност“), 1996 г.

Етническа идентичност

„Етническата група е вид културен колектив, който набляга на ролята на митовете за произхода и историческата памет, и който се разпознава по едно или повече културни различия като религия, обичаи, език или институции.“

Източник: Антъни Д. Смит, *National Identity* („Националната идентичност“), 1991 г.

Нация

„Общност с име, която притежава историческа територия, споделени митове и спомени, обща обществена култура и общи закони и обичаи.“

Източник: Антъни Д. Смит, *When is a Nation* („Кога е нация“), 2002 г.

Национализъм

„Идеологическо движение за постигане и запазване на автономия, единство и идентичност от името на население, което някои от неговите членове смятат, че представлява действителна или потенциална нация.“

Източник: Антъни Д. Смит, *National Identity* („Националната идентичност“), 1991 г.

Държава

„Може да се определи като набор от автономни институции, които упражняват монопол върху насилието и добива върху определена територия.“

Източник: Антъни Д. Смит, *Ethno-Symbolism and Nationalism* („Етносимволизъм и национализъм“), 2009 г.

Нации без държави

„Териториални общности със собствена идентичност и желание за самоопределение, включени в границите на една или повече държави, с които, като цяло, те не се идентифицират. При нациите без държави чувството за идентичност се основава като цяло на собствената им обща култура и история.“

Източник: Монтсеррат Гибернау, *Nations and Nationalism* („Нации и национализъм“), 2004 г.

Култура

„[Културата] е това комплексно цяло, което включва познания, вярвания, изкуства, морал, закони, обичаи и всички други способности и навици, придобити от [едно човешко същество] като член на дадено общество.“

Източник: UNESCO

Културно наследство

Понятието културно наследство обхваща няколко основни категории наследство:

- **Материално културно наследство**
  - движимо културно наследство (картини, скулптури, монети, ръкописи)
  - недвижимо културно наследство (паметници, археологически обекти и т.н.)
  - подводно културно наследство (останки, подводни руини и градове)
- **Нематериално културно наследство** устни традиции, различни форми на артистична изява, ритуали

